

تبدیل نمودار توابع

۱ نمودار کدام تابع از انقباض عمودی نمودار تابع f به دست می‌آید؟

	%۸۱
	%۶۴
	مهر ۱۳۹۹

$$y = f\left(\frac{x}{3}\right) \quad (۱)$$

$$y = f(3x) \quad (۲)$$

$$y = 3f(x) \quad (۳)$$

$$y = \frac{1}{3}f(x) \quad (۴)$$

۲ می‌خواهیم نمودار تابع $y = x^2 - 2x + 3$ را به گونه‌ای انتقال دهیم تا بر نمودار تابع $y = x^2$ منطبق شود، فرایند تبدیل کدام گزینه است؟

	%۵۹
	%۳۹
	مرداد ۱۳۹۸

(۱) ابتدا ۱ واحد به سمت راست، سپس ۲ واحد به سمت پایین.

(۲) ابتدا ۱ واحد به سمت چپ، سپس ۲ واحد به سمت پایین.

(۳) ابتدا ۱ واحد به سمت راست، سپس ۲ واحد به سمت بالا.

(۴) ابتدا ۲ واحد به سمت چپ، سپس ۲ واحد به سمت پایین.

۳ نمودار تابع f را یک واحد به چپ منتقل می‌کنیم. سپس آن را نسبت به محور عرض‌ها قرینه می‌کنیم و در انتها عرض هر نقطه را دو برابر می‌کنیم. ضابطه تابعی که نمودار آن به دست آمده است، کدام است؟

	%۹۲
	%۶۵
	آبان ۱۳۹۸

$$y = 2f(1-x) \quad (۱)$$

$$y = -2f(x+1) \quad (۲)$$

$$y = f(-2x+2) \quad (۳)$$

$$y = -f(2x+2) \quad (۴)$$

۴ نمودار تابع $f(x) = \sqrt{x-1}$ را ابتدا نسبت به محور y قرینه می‌کنیم، سپس ۴ واحد به سمت راست انتقال می‌دهیم. نمودار جدید محور طول‌ها را با کدام طول قطع می‌کند؟

	%۷۴
	%۶۵
	دی ۱۳۹۸

$$3 \quad (۱)$$

$$2 \quad (۲)$$

$$\sqrt{2} \quad (۳)$$

$$1 \quad (۴)$$

۵ نمودار تابع f را یک واحد به راست منتقل می‌کنیم. سپس آن را نسبت به محور عرض‌ها قرینه می‌کنیم و در انتها عرض هر نقطه را دو برابر می‌کنیم. ضابطه تابعی که نمودار آن به دست آمده است، کدام است؟

	%۸۰
	%۵۴
	مرداد ۱۴۰۰

$$y = 2f(-x-1) \quad (۱)$$

$$y = -2f(x+1) \quad (۲)$$

$$y = f(-2x-2) \quad (۳)$$

$$y = -f(2x+2) \quad (۴)$$

۶ نمودار تابع $y = \sqrt{x}$ را ابتدا ۲ واحد به سمت راست و سپس ۱ واحد به سمت پایین منتقل کرده و در انتها نمودار به دست آمده را نسبت به محور x قرینه می‌کنیم. تابع حاصل کدام است؟

	%۶۷
	%۳۹
	مرداد ۱۳۹۸

$$y = \sqrt{-x+2}-1 \quad (۱)$$

$$y = \sqrt{-x-2}+1 \quad (۲)$$

$$y = -\sqrt{x-2}+1 \quad (۳)$$

$$y = -\sqrt{x+2}-1 \quad (۴)$$

۷ برای رسم نمودار تابع $g(x) = \sqrt{9x+18}$ از روی نمودار تابع $f(x) = \sqrt{x-1}$ ، کافی است ابتدا نمودار تابع f را ..... انتقال داده و سپس عرض هر نقطه را ..... کنیم.

	%۶۴
	%۴۰
	مرداد ۱۴۰۰

(۱) ۳ واحد به چپ- ۳ برابر

(۲) ۲ واحد به چپ- ۳ برابر

(۳) ۲ واحد به چپ- ۹ برابر

(۴) ۳ واحد به راست- ۳ برابر

۸ نمودار تابع f را ابتدا دو واحد به سمت چپ منتقل می‌کنیم، سپس آن را نسبت به محور x ها قرینه کرده و در نهایت دو واحد به سمت پایین منتقل می‌کنیم تا تابع g با ضابطه $g(x) = -|x+5|+2$ به دست آید. ضابطه تابع f کدام است؟

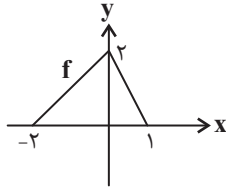
- %۶۶
- %۳۹
- آبان ۱۳۹۹

(۲) $f(x) = |-x+1|+2$

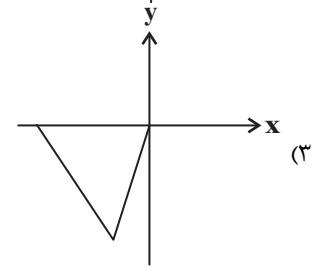
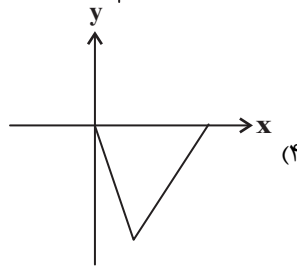
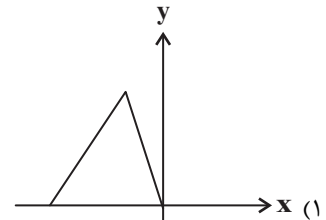
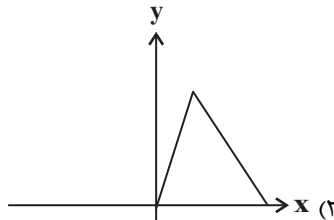
(۱) $f(x) = |x+3|-4$

(۴) $f(x) = -|x+2|+2$

(۳) $f(x) = -|x+3|+4$

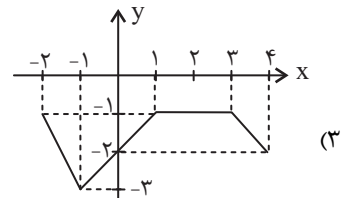
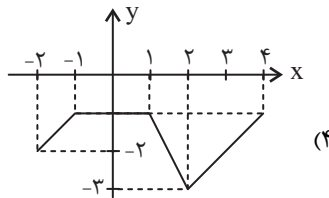
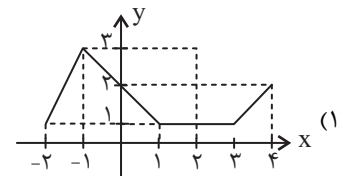
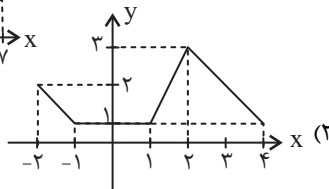
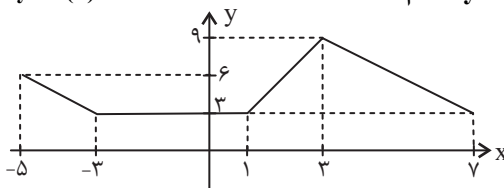

۹ اگر نمودار تابع f به صورت شکل روبه‌رو باشد، نمودار تابع $y = -3f(\frac{x}{3}+1)$ شبیه کدام است؟

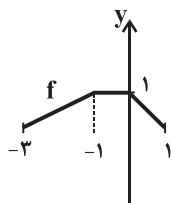

- %۷۴
- %۶۳
- آبان ۱۴۰۰

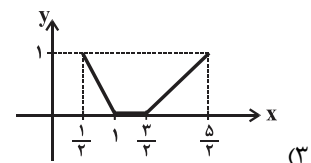
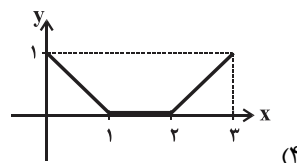
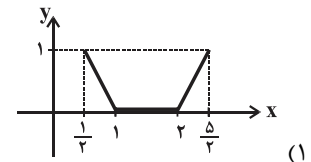
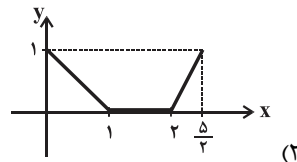
۱۰ شکل مقابل مربوط به نمودار تابع $y = f(x)$ است. نمودار تابع $y = \frac{1}{3}f(2x-1)$ کدام است؟

- %۶۳
- %۴۷
- مرداد ۱۴۰۰

۱۱ نمودار تابع $y = f(x)$ مطابق شکل روبه‌رو است. نمودار تابع $g(x) = 1 - f(2-2x)$ کدام است؟

- %۳۷
- %۳۰
- مرداد ۱۳۹۸

۱۲ با اعمال موارد کدام گزینه به ترتیب گفته شده، نمودار تابع $y = f(x)$ تبدیل به نمودار تابع $y = -\frac{1}{4}f(1-x)$ می‌شود؟

	%۶۵
	%۳۷
	مرداد ۱۴۰۰

- ۱) انتقال یک واحد به راست، انعکاس نسبت به محور X ها و Y ها، انقباض با ضریب $\frac{1}{4}$ در راستای افقی
- ۲) انتقال یک واحد به چپ، انعکاس نسبت به محور X ها و Y ها، انقباض با ضریب $\frac{1}{4}$ در راستای عمودی
- ۳) انتقال یک واحد به چپ، انعکاس نسبت به محور X ها و Y ها، انقباض با ضریب $\frac{1}{4}$ در راستای افقی
- ۴) انتقال یک واحد به راست، انعکاس نسبت به محور X ها و Y ها، انقباض با ضریب $\frac{1}{4}$ در راستای عمودی

۱۳ اگر $D_f = [-4, 1]$ باشد، دامنه تابع $g(x) = 2f(2x) - f(x+2)$ کدام است؟

	%۵۷
	%۴۹
	آبان ۱۳۹۸

- (۱) $[-6, -\frac{1}{2}]$
- (۲) $[-3, 1]$
- (۳) $[-6, -2]$
- (۴) $[-2, -1]$

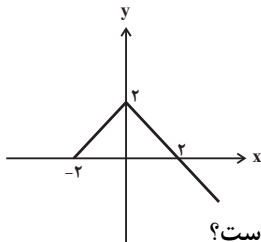
۱۴ اگر دامنه تابع f برابر $[-2, 3]$ باشد، دامنه تابع $g(x) = 1 - 2f(2x-1)$ کدام است؟

	%۴۶
	%۳۱
	شهریور ۱۳۹۸

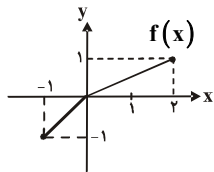
- (۱) $[\frac{5}{2}, 5]$
- (۲) $[-\frac{1}{2}, 2]$
- (۳) $[-2, \frac{1}{2}]$
- (۴) $[-5, 5]$

۱۵ اگر نمودار تابع f به صورت شکل زیر باشد، مساحت سطح محدود بین نمودار $y = f(x)$ و $y = -f(-x)$ کدام است؟

	%۷۰
	%۵۷
	آبان ۱۳۹۹

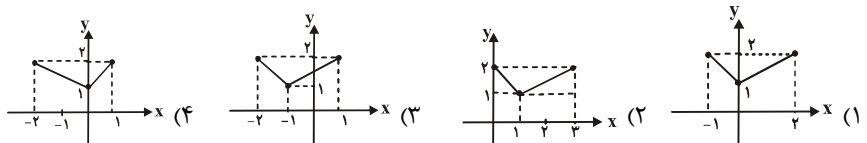

- (۱) ۱۶
- (۲) ۳۲
- (۳) ۸
- (۴) ۴

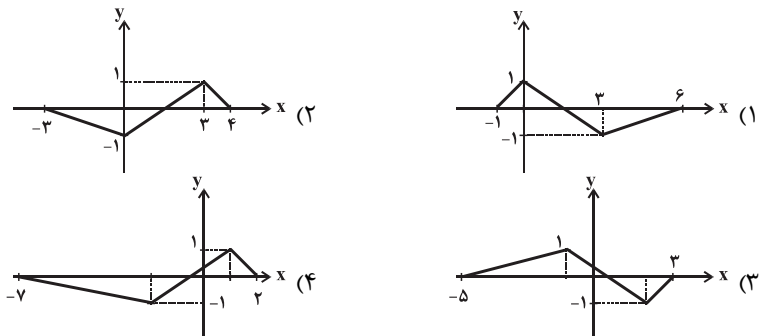
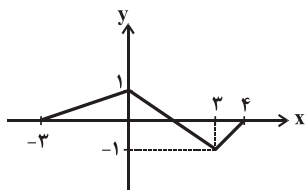
۱۶ نمودار تابع f مطابق شکل مقابل است. نمودار تابع $g(x) = |f(x-1)| + 1$ کدام است؟

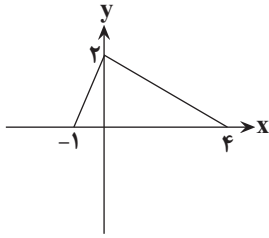
	%۵۸
	%۵۰
	بهمن ۱۴۰۱

۱۷ اگر نمودار $y = -f(x-2)$ به صورت زیر باشد، نمودار تابع $y = f(1-x)$ کدام است؟

	%۷۶
	%۵۶
	آبان ۱۳۹۸

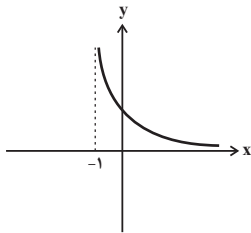

	%۶۸
	%۵۱
	مرداد ۱۴۰۰

	%۴۹
	%۳۲
	مهر ۱۳۹۹

	%۵۷
	%۳۲
	مهر ۱۴۰۰

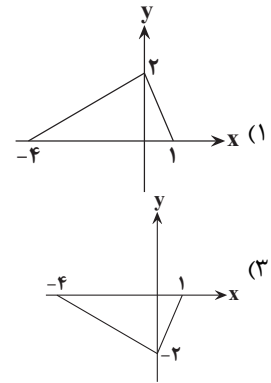
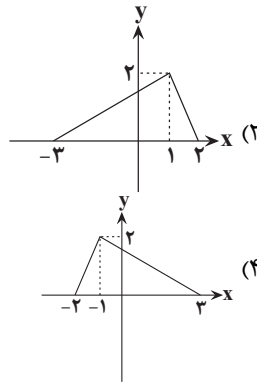

	%۷۴
	%۳۸
	آبان ۱۳۹۹

	%۶۹
	%۶۳
	فروردین ۱۳۹۹

	%۵۵
	%۴۸
	فروردین ۱۴۰۰

۱۸ اگر نمودار تابع $y = f\left(\frac{1-x}{3}\right)$ به صورت زیر باشد، نمودار تابع $y = f\left(\frac{x}{3}\right)$ کدام است؟

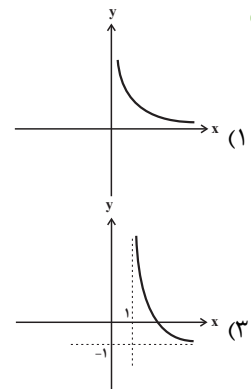
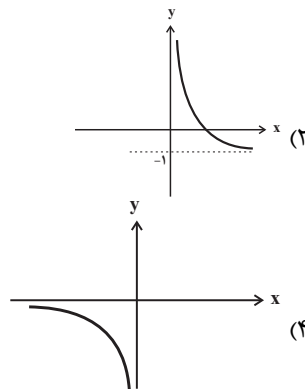
۱۹ برد تابع $f(x) = \frac{|x|}{x} \sqrt{x+4}$ کدام است؟

- (۱) $(-2, 0] \cup (2, +\infty)$
- (۲) $(-2, +\infty)$
- (۳) $[-4, -2) \cup (2, +\infty)$
- (۴) $(-\infty, -2) \cup (2, +\infty)$

۲۰ نمودار تابع $f(x) = \begin{cases} \sqrt{4-x}-2 & x < 1 \\ x^2 - 2x - 1 & x \geq 1 \end{cases}$ از کدام ناحیه دستگاه مختصات عبور نمی‌کند؟

- (۱) اول
- (۲) دوم
- (۳) سوم
- (۴) چهارم

۲۱ نمودار تابع f در شکل مقابل رسم شده است. نمودار تابع $y = f^{-1}(x-1)$ کدام است؟

۲۲ نقطه $(1, 0)$ روی نمودار تابع f ، به کدام نقطه روی نمودار تابع $g(x) = 1 + f(2x)$ تبدیل می‌شود؟

- (۱) $\left(\frac{1}{2}, 2\right)$
- (۲) $(1, 1)$
- (۳) $\left(\frac{1}{2}, 1\right)$
- (۴) $(1, 2)$

۲۳ نقطه $A(3, 1)$ روی نمودار تابع f به نقطه A' روی نمودار تابع $g(x) = f(1-2x) - 3$ تبدیل می‌شود. فاصله این دو نقطه از

هم کدام است؟

- (۱) $2\sqrt{5}$
- (۲) $\sqrt{17}$
- (۳) $\sqrt{13}$
- (۴) 5

فصل ۱: تابع

۱ گزینه «۴»

انقباض عمودی مربوط به تغییرات روی y است و چون می‌خواهیم انقباض صورت بگیرد باید این مقادیر کوچک شوند.

۹۴٪ دانش‌آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که از نکته مربوط به انقباض و انبساط نمودار استفاده کرده‌اند و تشخیص داده‌اند که ضرب مثبت $f(x)$ باید عددی بین صفر و یک باشد.

نکته

انقباض / انبساط افقی مربوط به تغییرات ضرب x است که برای انقباض باید ضرب پشت x عددی بزرگ‌تر از یک و برای انبساط ضرب پشت x باید بین صفر و یک باشد.

انقباض / انبساط عمودی مربوط به تغییرات ضرب پشت $f(x)$ است. در انقباض ضرب پشت $f(x)$ باید بین صفر و یک و برای انبساط ضرب پشت $f(x)$ باید بزرگ‌تر از یک باشد.

۲ گزینه «۲»

ابتدا تابع داده شده را به صورت مربع کامل بازنویسی می‌کنیم تا بتوانیم با $y = x^2$ مقایسه کنیم:

$$y = x^2 - 2x + 3 = x^2 - 2x + 1 + 2 = (x-1)^2 + 2$$

پس باید $(x-1)^2 + 2$ را یک واحد به سمت چپ و دو واحد به سمت پایین بیاوریم تا بر x^2 منطبق شود.

۳۹٪ دانش‌آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که ابتدا

تابع داده شده $y = x^2 - 2x + 3$ را به شکل مربع کامل بازنویسی کرده‌اند تا مقایسه درستی داشته باشند و سپس به راحتی با استفاده از قواعد انتقال نمودار به حل سؤال رسیده‌اند.

نکته

در انتقال نمودار $y = f(x)$ به سمت راست یا چپ به مقدار a واحد، به ترتیب، به $f(x-a)$ و $f(x+a)$ می‌رسیم و در انتقال نمودار $y = f(x)$ به مقدار a واحد به سمت بالا یا پایین، به ترتیب به $f(x)+a$ و $f(x)-a$ می‌رسیم.

۳ گزینه «۱»

از قوانین مربوط به انتقال نمودار که در قسمت نکته گفته شده، داریم:

$$y = f(x) \xrightarrow{\text{یک واحد به چپ}} y = f(x+1)$$

$$\xrightarrow{\text{قرینه نسبت به محور } y \text{ ها}} y = f(-x+1)$$

$$\xrightarrow{\text{دو برابر کردن عرض}} y = 2f(-x+1)$$

۹۵٪ دانش‌آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که از

قوانین انتقال به درستی استفاده کرده‌اند و به این نکته دقت کرده‌اند که هنگام قرینه کردن، علامت منفی را تنها روی x اعمال کنند یعنی $f(x+1)$ تبدیل به $f(-x+1)$ می‌شود نه $f(-x-1)$.

نکته

اگر $a > 0$ باشد، زمانی که تابع $y = f(x)$ را a واحد به سمت راست منتقل کنیم، ضابطه $y = f(x-a)$ و زمانی که a واحد به سمت چپ منتقل کنیم $y = f(x+a)$ به دست می‌آید. همچنین زمانی که نمودار را نسبت به محور y ها قرینه کنیم $y = f(-x)$ و زمانی که نسبت به محور x ها قرینه کنیم $y = -f(x)$ به دست می‌آید. نکته مهم این است که زمانی که تغییری را روی x می‌خواهیم اعمال کنیم، فقط روی x اعمال می‌شود، یعنی زمانی که $f(x+1)$ را نسبت به محور y ها قرینه می‌کنیم، ضابطه $f(-x+1)$ به دست می‌آید نه $f(-x-1)$. با a برابر کردن عرض نقاط ضابطه $y = af(x)$ و با a برابر کردن طول نقاط ضابطه $y = f\left(\frac{x}{a}\right)$ به دست می‌آید.

۴ گزینه «۱»

$$f(x) = \sqrt{x-1} \xrightarrow{\text{قرینه نسبت به محور } y \text{ ها}} y = \sqrt{-x-1}$$

$$\xrightarrow{\text{۴ واحد به سمت راست}} y = \sqrt{-(x-4)-1}$$

$$\Rightarrow y = \sqrt{-x+4-1} = \sqrt{3-x}$$

محل تقاطع با محور طول‌ها یعنی جایی که $y = 0$ است.

$$y = \sqrt{3-x} = 0 \Rightarrow 3-x = 0 \Rightarrow x = 3$$

۹۵٪ دانش‌آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که از

قوانین انتقال نمودار استفاده کرده‌اند و به این نکته دقت کرده‌اند که تغییرات مربوط به x را تنها روی x اعمال کنند.

۵ گزینه «۱»

به ترتیب تغییرات خواسته شده را با توجه به توضیحات داده شده در قسمت نکته روی تابع $y = f(x)$ اعمال می‌کنیم:

$$f(x) \xrightarrow{\text{قرینه نسبت به محور } y \text{ ها}} f(-x-1) \xrightarrow{\text{۱ واحد به راست}} f(x-1)$$

$$\xrightarrow{\text{دو برابر کردن عرض نقاط}} y = 2f(-x-1)$$

دقت داشته باشید که هنگام قرینه کردن $f(x-1)$ نسبت به محور y ها تنها x قرینه می‌شود نه $x-1$. بنابراین $f(-x-1)$ می‌شود نه $f(-(x-1)) = f(-x+1)$.

۵۴٪ دانش‌آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که با توجه

به توضیحات داده شده در قسمت نکته و تسلط بر قواعد انتقال توانسته‌اند موارد خواسته شده را روی تابع $f(x)$ اعمال کنند.

نکته

اگر $a > 0$ تابع $f(x)$ را a واحد به سمت راست یا چپ ببریم، به ترتیب به ضابطه $f(x-a)$ و $f(x+a)$ می‌رسیم. با قرینه کردن نمودار تابع $f(x)$ نسبت به محور y ها ضابطه $f(-x)$ به دست می‌آید. با قرینه کردن نمودار تابع $f(x)$ نسبت به محور x ها ضابطه $-f(x)$ به دست می‌آید.

با a برابر کردن عرض نقاط به ضابطه $af(x)$ می‌رسیم. (انبساط / انقباض عمودی)

با a برابر کردن طول نقاط به ضابطه $f\left(\frac{x}{a}\right)$ می‌رسیم. (انبساط / انقباض افقی)

۶ گزینه «۳»

به ترتیب تغییرات خواسته شده را اعمال می‌کنیم:

$$y = \sqrt{x} \xrightarrow{\text{۱ واحد به سمت پایین}} \sqrt{x-2} \xrightarrow{\text{۲ واحد به سمت راست}} \sqrt{x-2} - 1$$

$$\xrightarrow{\text{قرینه نسبت به محور } x \text{ ها}} -(\sqrt{x-2} - 1)$$

$$\Rightarrow \text{تابع حاصل: } y = -\sqrt{x-2} + 1$$

۳۹٪ دانش‌آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که از قوانین مربوط به انتقال و قرینه کردن نمودار که در قسمت نکات گفته شده است به درستی استفاده کرده‌اند.

۷ گزینه «۱»

با بازنویسی تابع $g(x)$ داریم:

$$g(x) = \sqrt{9(x+2)} = 3\sqrt{x+2}$$

$$\sqrt{x-1} \xrightarrow{\text{۲ واحد به چپ}} \sqrt{(x+3)-1} = \sqrt{x+2}$$

$$\xrightarrow{\text{انبساط عمودی با ضریب ۳}} 3\sqrt{x+2} = \sqrt{9x+18}$$

۴۰٪ دانش‌آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که از مفاهیم انتقال و انقباض و انقباض به درستی استفاده نموده‌اند.

۸ گزینه «۱»

برای به دست آوردن ضابطه تابع f ، تمام مراحل داده شده را به صورت عکس روی تابع $g(x)$ اعمال می‌کنیم:

$$g(x) = -|x+5| + 2 \xrightarrow{\text{۲ واحد به سمت بالا}} -|x+5| + 4$$

$$\xrightarrow{\text{قرینه نسبت به محور } x \text{ ها}} |x+5| + 4$$

$$\xrightarrow{\text{۲ واحد به سمت راست}} |x+3| - 4$$

$$\Rightarrow f(x) = |x+3| - 4$$

۳۹٪ دانش‌آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که از قواعد گفته شده در قسمت نکات استفاده کرده‌اند و با عکس کردن مراحل از انتها به ابتدا، از تابع $g(x)$ به تابع $f(x)$ رسیده‌اند.

نکته

به صورت خلاصه داریم: ($a > 0$)

$$y = f(x) \left\{ \begin{array}{l} a \rightarrow f(x-a) \text{ واحد به سمت راست} \\ a \rightarrow f(x+a) \text{ واحد به سمت چپ} \\ a \rightarrow f(x) + a \text{ واحد به سمت بالا} \\ a \rightarrow f(x) - a \text{ واحد به سمت پایین} \\ -f(x) \rightarrow \text{قرینه نسبت به محور } x \text{ ها} \\ f(-x) \rightarrow \text{قرینه نسبت به محور } y \text{ ها} \end{array} \right.$$

توجه کنید که تغییرات y روی کل تابع اعمال می‌شود ولی تغییرات x فقط روی خود x اعمال می‌شود.

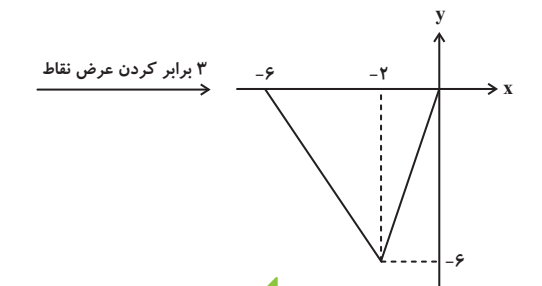
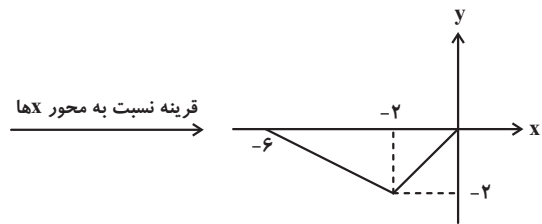
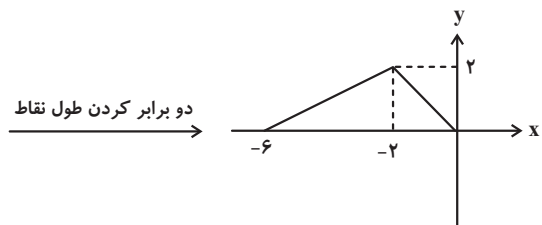
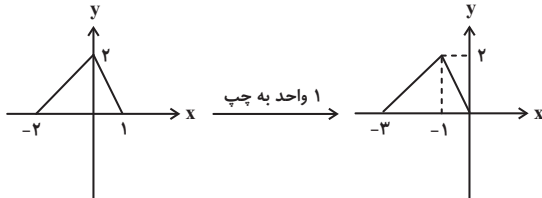
۹ گزینه «۳»

با توجه به توضیحات داده شده در قسمت نکات، ترتیب اعمال تغییرات را درمی‌آوریم و سپس نمودار را رسم می‌کنیم.

$$f(x) \xrightarrow{\text{دو برابر شدن طول نقاط}} f(x+1) \xrightarrow{\text{یک واحد به چپ}} f\left(\frac{x}{2} + 1\right)$$

$$\xrightarrow{\text{قرینه نسبت به محور } x \text{ ها}} -f\left(\frac{x}{2} + 1\right)$$

$$\xrightarrow{\text{۳ برابر شدن عرض نقاط}} -3f\left(\frac{x}{2} + 1\right)$$

۶۳٪ دانش‌آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که با تسلط بر قواعد انتقال و نکته گفته شده، مرحله به مرحله پیش رفته‌اند و در نهایت نمودار تابع خواسته شده را رسم کرده‌اند.

نکته

زمانی که می‌خواهیم تبدیل تابع $f(x)$ به صورت کلی $y = cf(a+bx) + d$ را بررسی کنیم، به ترتیب از a تا d اعمال می‌کنیم. عدد a مربوط به انتقال در راستای محور x ها، ضریب b مربوط به انقباض و انبساط افقی یا انعکاس نسبت به محور y ها، ضریب c مربوط به انقباض و انبساط عمودی یا انعکاس نسبت به محور x ها و عدد d مربوط به انتقال در راستای محور y ها است.

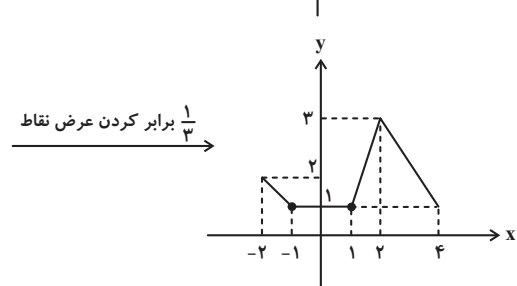
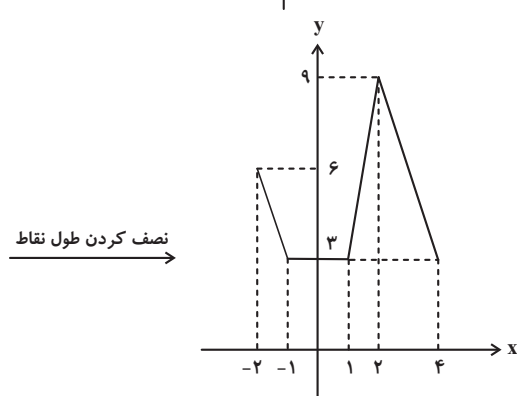
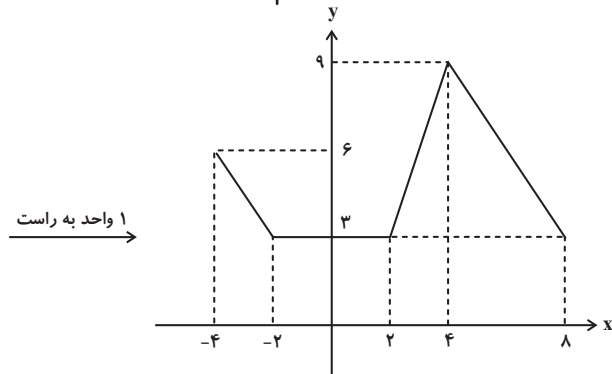
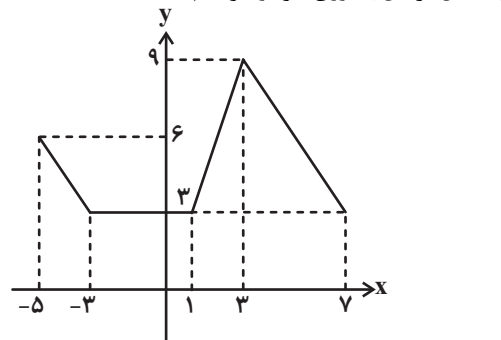
گزینه «۲»

ابتدا مراحل ساخته شدن $y = \frac{1}{3}f(2x-1)$ از $y = f(x)$ را نوشته و سپس روی نمودار اعمال می‌کنیم. (با توجه به نکته گفته شده)

نصف کردن طول نقاط $f(x) \xrightarrow{1 \text{ واحد به راست}} f(x-1)$
(انقباض افقی با ضریب $\frac{1}{2}$)

برابر کردن عرض نقاط $f(2x-1) \xrightarrow{\frac{1}{3}} y = \frac{1}{3}f(2x-1)$
(انقباض عمودی با ضریب $\frac{1}{3}$)

دقت داشته باشید زمانی که طول یعنی x را نصف می‌کنیم، در ضابطه ضریب ۲ تنها بر x اعمال می‌شود یعنی داریم: $1 - (2 \times x)$ نه $1 - 2(x-1)$! با اعمال مراحل بالا روی نمودار خواهیم داشت:

۴۷٪ دانش‌آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند. چرا که با توجه به نکته گفته شده ترتیب اعمال تغییرات را به درستی نوشته‌اند و روی نمودار $y = f(x)$ اعمال کرده‌اند تا به نمودار خواسته شده برسند.

گزینه «۳»

برای رسیدن به تابع $g(x)$ از تابع $f(x)$ مراحل زیر را باید طی کنیم.

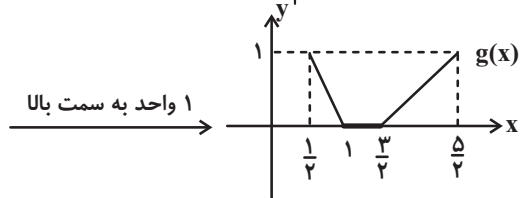
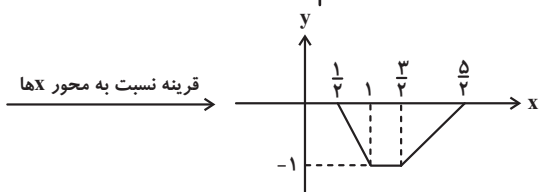
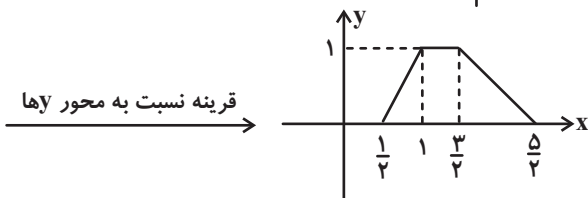
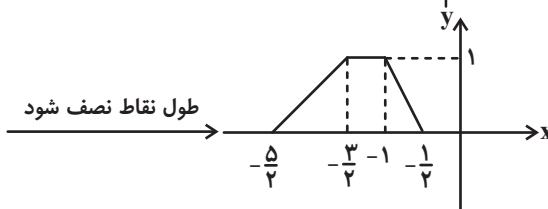
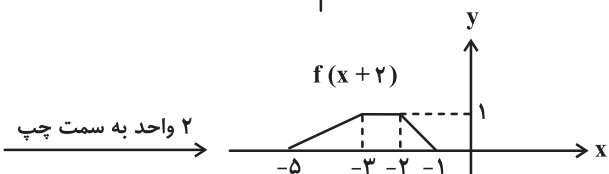
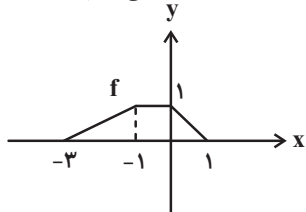
طول نقاط نصف شود $f(x) \xrightarrow{2 \text{ واحد به سمت چپ}} f(x+2)$
(انقباض افقی با ضریب $\frac{1}{2}$)

قرینه نسبت به محور y ها $f(x+2) \xrightarrow{} f(-2x+2)$

قرینه نسبت به محور x ها $f(-2x+2) \xrightarrow{} -f(-2x+2)$

1 واحد به سمت بالا $-f(-2x+2) \xrightarrow{} g(x) = 1 - f(-2x)$

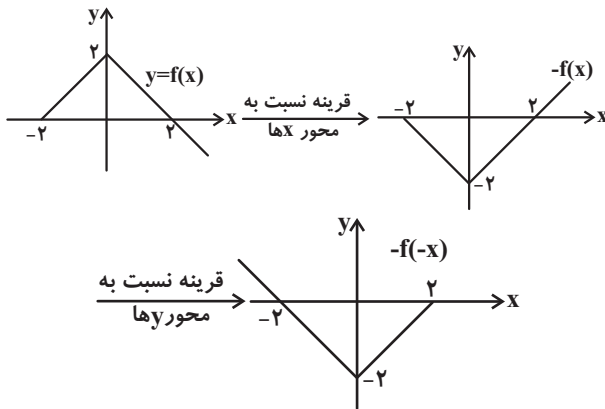
حال این تغییرات را روی نمودار اعمال می‌کنیم:

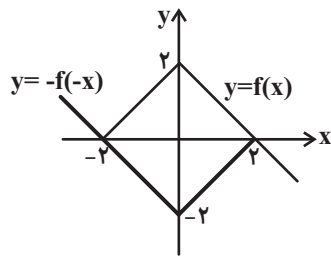
۳۰٪ دانش‌آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که به نکات گفته شده در مورد رعایت ترتیب اعمال تغییرات تسلط داشته و انتقال‌های مربوطه را به دست آورده و روی نمودار اعمال کرده‌اند.

۱۵ گزینه «۳»

برای رسم نمودار $y = -f(-x)$ باید نمودار $y = f(x)$ را نسبت به محور x ها و y ها قرینه کنیم. بنابراین داریم:

با رسم هر دو نمودار در یک شکل داریم:

سطح محدود بین دو نمودار یک مربع است که از طرفی لوزی هم هست و مساحت آن از رابطه $\frac{\text{حاصل ضرب دو قطر}}{۲}$ به دست می آید. در نتیجه داریم:

$$S = \frac{۴ \times ۴}{۲} = ۸$$

۵۷٪ دانش آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که با تسلط بر قواعد انعکاس، نمودار خواسته شده را رسم کرده‌اند و بعد از آن به راحتی مساحت سطح بین دو نمودار را به دست آورده‌اند.

نکته

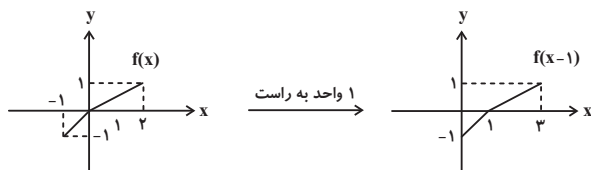
$$y = f(x) \begin{cases} \text{قرینه نسبت به محور } x \text{ ها} \\ y = -f(x) \\ \text{قرینه نسبت به محور } y \text{ ها} \\ y = f(-x) \end{cases}$$

۱۶ گزینه «۲»

در ابتدا مراحل رسیدن از تابع $f(x)$ به $g(x)$ را می نویسیم و سپس روی نمودار اعمال می کنیم:

$$\begin{aligned} f(x) &\xrightarrow{\text{واحد به راست}} f(x-1) \xrightarrow{\text{واحد به بالا}} g(x) = |f(x-1)| + 1 \\ &\xrightarrow{\text{واحد به سمت بالا}} \end{aligned}$$

بنابراین داریم:

۱۲ گزینه «۲»

با توجه به نکته گفته شده، داریم:

$$\begin{aligned} f(x) &\xrightarrow{\text{واحد به سمت چپ}} f(x+1) \xrightarrow{\text{قرینه نسبت به محور } y \text{ ها}} -f(x+1) \\ &\xrightarrow{\text{و محور } x \text{ ها}} -f(-x+1) \xrightarrow{\text{انقباض عمودی، اعمال ضرب } \frac{1}{۴} \text{ در راستای } y \text{ (عمودی)}} -\frac{1}{۴}f(-x+1) \end{aligned}$$

۳۷٪ دانش آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که به ترتیب اعمال تغییرات روی تابع، طبق نکات گفته شده تسلط داشته‌اند و از انتقال و انقباض و انعکاس به درستی استفاده نموده‌اند.

۱۳ گزینه «۴»

برای پیدا کردن دامنه تابع $g(x)$ باید دامنه تابع $f(x+2)$ و $f(2x)$ بیابیم و بین جواب‌ها اشتراک بگیریم. داریم:

$$\begin{aligned} x+2 \in [-4, 1] &\Rightarrow -4 \leq x+2 \leq 1 \Rightarrow -6 \leq x \leq -1 \\ 2x \in [-4, 1] &\Rightarrow -4 \leq 2x \leq 1 \Rightarrow -2 \leq x \leq \frac{1}{2} \\ \text{اشتراک می‌گیریم} &\Rightarrow D_g = [-2, -1] \end{aligned}$$

۴۹٪ دانش آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که عبارات داخل تابع f را در بازه عددی دامنه قرار داده‌اند و مقادیر قابل قبول برای x را به دست آورده‌اند.

نکته

زمانی که دامنه تابع $f(x)$ به ما داده می‌شود و می‌خواهیم دامنه تابع $f(u)$ (عبارتی بر حسب x) را به دست بیاوریم، باید دقت کنیم که $u \in D_f$ است سپس با توجه به این موضوع مقادیر قابل قبول برای x را به دست می‌آوریم.

۱۴ گزینه «۲»

دامنه $g(x)$ همان دامنه $f(2x-1)$ است. پس با قرار دادن عبارت $2x-1$ در محدوده دامنه f داریم:

$$\begin{aligned} D_f = [-2, 3] &\Rightarrow 2x-1 \in [-2, 3] \Rightarrow -2 \leq 2x-1 \leq 3 \\ &\Rightarrow -1 \leq 2x \leq 4 \Rightarrow -\frac{1}{2} \leq x \leq 2 \Rightarrow D_g = [-\frac{1}{2}, 2] \end{aligned}$$

۳۱٪ دانش آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده‌اند، چرا که با قرار دادن $2x-1$ در دامنه تابع f و حل نامعادله مربوطه، حدود x یا به عبارتی دامنه g را به دست آورده‌اند.

نکته

زمانی که دامنه تابع $f(x)$ به ما داده می‌شود و دامنه $f(u)$ (عبارتی بر حسب x) از ما خواسته می‌شود، باید با توجه به $u \in D_f$ ، حدود x را پیدا کنیم. محدوده به دست آمده همان دامنه مطلوب است دقت کنید در اینجا در تابع $f(u)$ ، عبارت $u(x)$ باید در دامنه f صدق کند نه خود x .

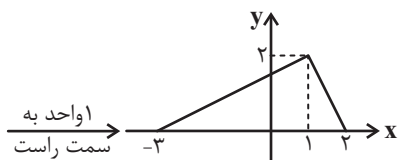
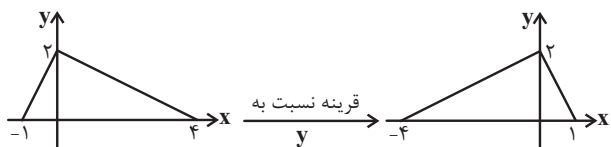

۱۸ گزینه «۲»

می خواهیم از $f\left(\frac{1-x}{y}\right)$ به $f\left(\frac{x}{y}\right)$ برسیم. بنابراین خواهیم داشت:

$$f\left(\frac{1-x}{y}\right) \xrightarrow[\text{محور } y \text{ ها}]{\text{قرینه نسبت به}} f\left(\frac{1+x}{y}\right) \xrightarrow[\text{سمت راست}]{\text{یک واحد به}} f\left(\frac{1+(x-1)}{y}\right) = f\left(\frac{x}{y}\right)$$

دقت کنید که تغییرات مربوط به طول تابع تنها روی x اعمال می شوند نه اعدادی که کنار آن جمع یا تفریق شده اند.

۵۱٪ دانش آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده اند، چرا که با تسلط بر قواعد انتقال توانسته اند مراحل تبدیل تابع را بنویسند و آن را روی نمودار اعمال کنند.

۱۹ گزینه «۱»

در ابتدا دامنه تابع را می یابیم:

$$x+4 \geq 0, x \neq 0 \Rightarrow x \geq -4, x \neq 0 \Rightarrow D_f = [-4, 0) \cup (0, +\infty)$$

حال برای پیدا کردن برد ابتدا تابع را دو ضابطه ای کرده و قدر مطلق را حذف می کنیم:

$$f(x) = \begin{cases} -\frac{x}{x}\sqrt{x+4} & -4 \leq x < 0 \\ \frac{x}{x}\sqrt{x+4} & x > 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -\sqrt{x+4} & -4 \leq x < 0 \\ \sqrt{x+4} & x > 0 \end{cases}$$

در ادامه از روی دامنه، ضابطه را ساخته و برد را به دست می آوریم:

$$\begin{cases} -4 \leq x < 0 \Rightarrow 0 \leq x+4 < 4 \Rightarrow 0 \leq \sqrt{x+4} < 2 \Rightarrow -2 < -\sqrt{x+4} \leq 0 \\ x > 0 \Rightarrow x+4 > 4 \Rightarrow \sqrt{x+4} > 2 \end{cases}$$

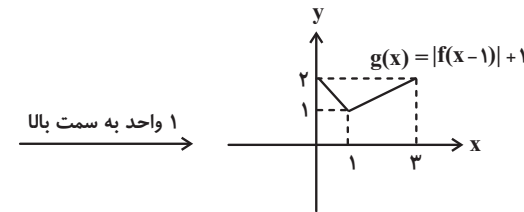
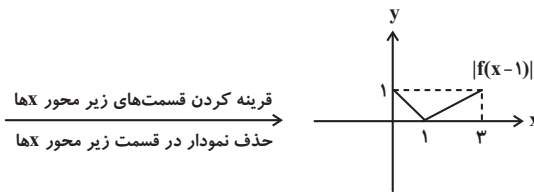
بین جوابها اجتماع می گیریم:

$$R_f = (-2, 0] \cup (2, +\infty)$$

۳۲٪ دانش آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده اند، چرا که ابتدا با توجه به دامنه تابع رادیکال، محدوده دامنه را پیدا کرده اند و سپس با دو ضابطه ای کردن، تابع قدرمطلق را ساده کرده و در نهایت از روی دامنه تابع ضابطه ها را ساخته و حدود y یعنی برد تابع را به دست آورده اند.

نکته

برای پیدا کردن برد تابع، در ابتدا باید دامنه را به دست آوریم و سپس از روی دامنه ضابطه تابع را بسازیم تا بتوانیم حدود y یعنی همان برد را پیدا کنیم. توجه کنید که برای حذف قدرمطلق باید ضابطه تابع را بر اساس عبارت درون قدرمطلق بازه بندی و ساده کنیم.

۵۰٪ دانش آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده اند، چرا که با تسلط بر قواعد انتقال و نحوه رسم $|f(x)|$ توانسته اند نمودار مورد نظر را رسم کنند.

نکته

برای رسم نمودار تابع $y = |f(x)|$ قسمت هایی از نمودار $f(x)$ که زیر محور x هستند را نسبت به این محور قرینه می کنیم. سپس قسمت های اولیه که زیر محور x بوده اند را حذف می کنیم. قسمت های بالای محور x نیز همان طور باقی می مانند.

$$|f(x)| = \begin{cases} f(x) & f(x) \geq 0 \\ -f(x) & f(x) < 0 \end{cases}$$

برای رسم $y = f(|x|)$ قسمت هایی که در سمت چپ محور y ها است را حذف و قسمت های سمت راست محور y ها را نسبت به محور y ها قرینه می کنیم.

$$f(|x|) = \begin{cases} f(x) & x \geq 0 \\ f(-x) & x < 0 \end{cases}$$

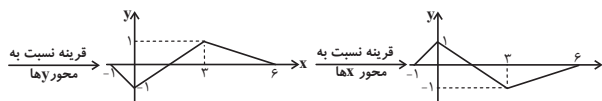
۱۷ گزینه «۱»

برای این که از تابع $-f(x-2)$ به $f(1-x)$ برسیم، باید مراحل زیر را به ترتیب بر روی تابع f اعمال کنیم:

$$-f(x-2) \xrightarrow[\text{واحد به سمت چپ}]{3} -f(x+3-2) = -f(x+1)$$

$$-f(x+1) \xrightarrow[\text{قرینه نسبت به محور } x \text{ ها}]{f} f(-x+1)$$

حال با اعمال این تغییرات روی نمودار داریم:

۵۶٪ دانش آموزان به این سؤال پاسخ صحیح داده اند، چرا که با تسلط بر قواعد انتقال و انعکاس توانسته اند تابع خواسته شده را از تابع داده شده به دست آورند و سپس همان مراحل را روی نمودار اعمال کردند.